

Eesti meteoroloogilise
digitaalse andmebaasi ajaloo

1991-2003

Tiina Tammets

DIGITAALSE METEOROLOOGILISE ANDMETÖÖTLUSE KRONOLOOGIA EESTIS

- Eelajalugu – andmetöötlus kuni 1991
- Iseseisvale andmetöötlusele üleminek koos EC tüüpi arvutite kasutamisega 1992-1996
- Personaalarvutite kasutuselevõtt 1994
- ILMAHALDUR programmi väljatöötamine ja kasutamine 1994-2004; sademete- ja hüdromeetriaajaamade puhul käesoleva ajani
- Jaamade sisestus- ja kontrolliprogrammi ILMAJAAM kasutuselevõtt 1998 (Tartu-Tõravere MJ-s varem)
- Kliimaandmebaas CLICOM 1995 - 2004
- CLINO tabelite koostamine Excelis alates 1995
- Üleminek CLIDATA-le – Oracle'il põhinevale kaasaegsele andmebaasile koos mõõtmiste automatiseerimisega alates 2003

EELAJALUGU – ANDMETÖÖTLUS KUNI 1991

5 ö k v e

5 ö k v e

5 ö k v e

5 ö k v e

Technical drawing grid with numerical coordinates (1-100) and labels '5 ö k v e' and 'ТЕХНИЧЕСКОЕ ЧИТАНИЕ'.

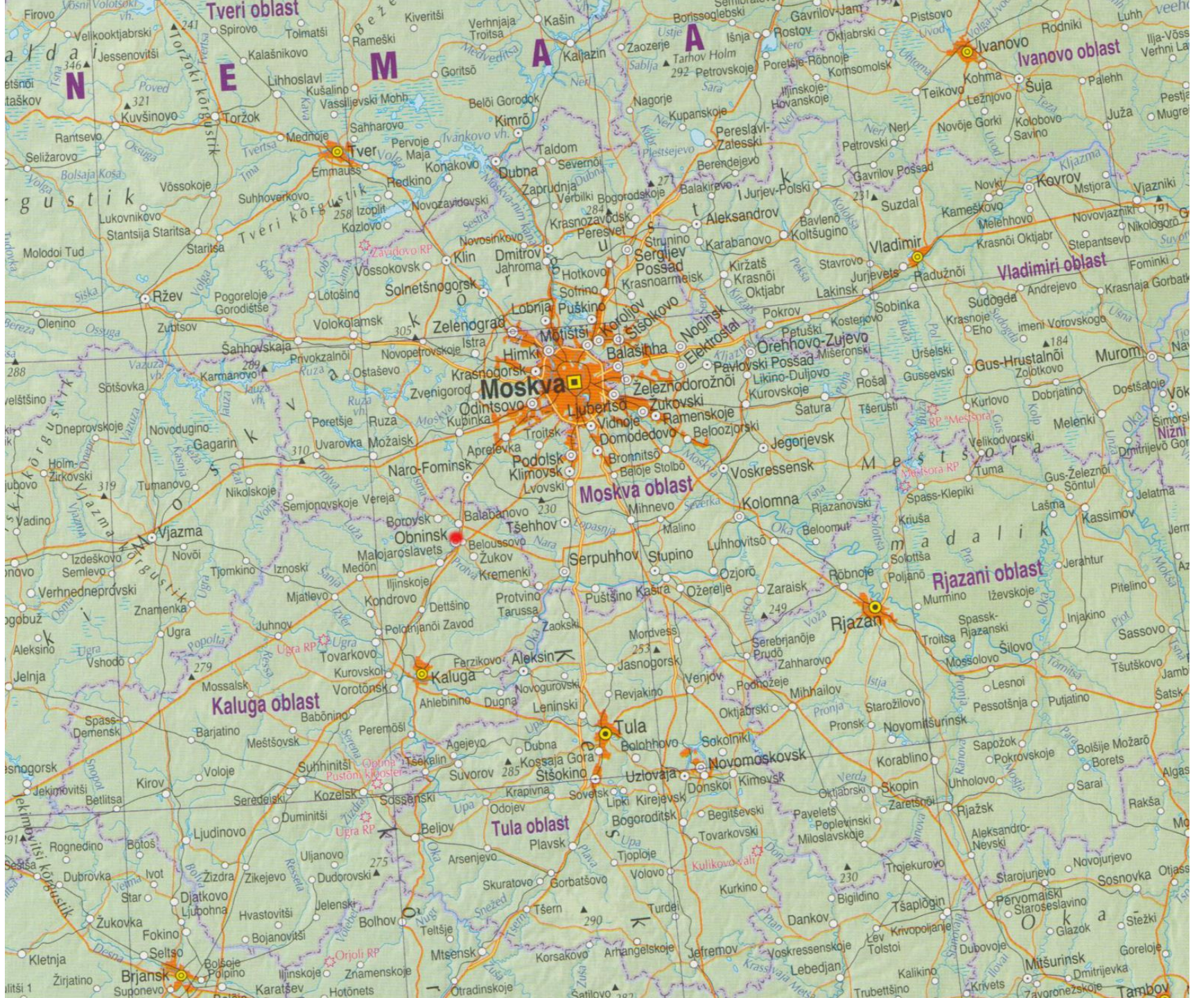
Meteoroloogiliste andmete arvutitöötlemisele mindi üle endises NSVLiidus 1970-ndate aastate alguses.

Meteoroloogilise andmetöötlemise süsteem kadus Eestimaalt 70-ndatel aastatel, mil loodi Üleliiduline meteoroloogiliste andmete automatiseeritud töötlemise keskus.

Eesti meteoroloogiatalitus kaotas sellega töökogemuse, ametikohad, kvalifitseeritud kaadrid

Keskus asus esialgu **Novosibirskis**, hiljem **Obninski linnas** Kaluuga oblastis

Digitaliseeritud andmed säilitati vaid Venemaal Obninskis suurtel magnetketastel

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОМИТЕТ СССР ПО ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИИ И КОНТРОЛЮ ПРИРОДНОЙ СРЕДЫ
УПРАВЛЕНИЕ ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕСКОЙ СЛУЖБЫ ЭСТОНСКОЙ ССР

Вяйке - Маарья *андере 31*
А Б Л И Ц А

М Е Т Е О Р О Л О Г И Ч Е С К И Х   Н А Б Л Ю Д Е Н И Й   ТММ-1

СТАНЦИЯ ВЯЙКЕ-МААРЬЯ   N СТАНЦИИ 5912620   ГОД 1982   МЕСЯЦ ЯНВАРЬ   ЧАСОВОЙ ПОЯС 2

ВЫСОТА НАД УР. МОРЯ, М

СТАНЦИИ   120
БАРОМЕТРА   122.6

БАРОМЕТР:

НОМЕР 901320А / 12245
ПОСТОЯНН. ПОПРАВКА 1.4 МБ

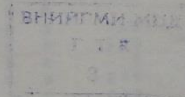
ВЫСОТА НАД ПОВЕРХН. ЗЕМЛИ, М

АНЕМОУМБОМЕТРА   12.7
ФЛЮГЕРА С Л/Д   13.0
ФЛЮГЕРА С Т/Д
ГЕЛИОГРАФА

СУММАРНАЯ ПОПРАВКА НА
СМАЧИВАНИЕ, ММ

1ДЕК.: 2ДЕК.: 3ДЕК.: МЕС.

2.1 : 0.6 : 2.6 : 5.5

ТИП УЧАСТКА: ОТКРЫТЫЙ

П Р О Ч И Е   С В Е Д Е Н И Я   О   С Т А Н Ц И И   И   О Б Щ И Е   З А М Е Ч А Н И Я

ЭСТОНСКАЯ ССР НАЧАЛЬНИК ПЕРЕНТС ТЕХНИК КАЛЛАСМАА МЛ ТЕХНИКАЙМСЕ КЕСКЮЛА РАУДСИК
ОСВЕЩЕНИЕ ФЛЮГЕРА С ЛЕГКОЙ ДОСКОЙ АВТОФАРНОЙ ОТ ЭЛЕКТРОСЕТИ ПОВЕРКА ФЛЮГЕРА 31-ГО ЯНВАРЯ ОТКЛОНЕНИИ НЕТ НОМЕР АНЕМОУМБОМЕТРА 317
МЕТОД ОПРЕДЕЛЕНИЯ ВИДИМОСТИ ДНЕМ ПО ОБЪЕКТОМ 50М ПЕРВЫЙ ТЕЛЕГРАФНЫЙ СТОЛБ-ПТС 200М ЧЕТВЕРТЫЙ ТЕЛЕГРАФНЫЙ СТОЛБ-ЧТС
500М БОЛЬШАЯ ЯЕЛКА-БЕ 1КМ ЛЕС ЗАТРЕМЯ ЗДАНИЯМИ-ЛЕС 2КМ КИРКА ВЯЙКЕ-МААРЬЯ-КВМЧКМ ВЪШКА НА ХОЛМЕ ЗБАВЕРЕ-ВЗ НОЧЬЮ ИНСТРУМЕНТАЛЬНО
ПО ПРИБОРУМ-53А НОМЕР 800561 М-71 НОМЕР 650249 ПОВЕРКА 31-ГО ЯНВАРЯ
ПОВЕРКИ ОСАДКОМЕРНОГО ВЕДРА НА ТЕЧЬ 5,15,25, -ИСПРАВНЫЕ
СВЕДЕНИЯ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ НЕ БЫЛО
СВЕДЕНИЯ О ЗАТЕНЕНИИ ТЕРМОМЕТРОВ ВЫТЯЖНЫХ И НА ПОВЕРХНОСТИ ПОЧВЫ НЕ ЗАТЕНЯЕТСЯ
СВЕДЕНИЯ О ПЕРЕРЫВАХ В НАБЛЮДЕНИЯХ НЕ БЫЛО
ОБЩИЕ СВЕДЕНИЯ ОБ ОСОБО ОПАСНЫХ ЯВЛЕНИЯХ ООЯ В ЯНВАРЕ НЕ БЫЛО

ТЕМПЕРАТУРА ПОЧВЫ ПОД ЕСТЕСТВЕННЫМ ПОКРОВОМ ИЗМЕРЯЛАСЬ 1 РАЗ В СУТКИ (НЕТ СТР.10-12)
НАБЛЮДЕНИЯ НАД ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТЬЮ СОЛНЕЧНОГО СИЯНИЯ НА СТАНЦИИ НЕ ПРОИЗВОДЯТСЯ (НЕТ СТР.14)

У С Л О В Н Ы Е   О Б О З Н А Ч Е Н И Я   А Т М О С Ф Е Р Н Ы Х   Я В Л Е Н И Й

ЖО - жидкие осадки
ДЖ - дождь
ДЛ - дождь ливневый
МР - морось
Том - твердые осадки мокрые
См - снег мокрый
СЛМ - снег ливневый мокрый
ТО - твердые осадки
С - снег
СЛ - снег ливневый
КС - крупа снежная
КЛ - крупа ледяная
ЗС - зерна снежные
ЛД - ледяной дождь
999 - переменное направление ветра

ИЛ - иглы ледяные
ГД - град
Р - роса
И - иней
ГЛ - гололед
ИЗ - изморозь зернистая
ИК - изморозь кристаллическая
ОМС - отложение мокрого снега
ЗОС - замерзшее отложение снега
СО - сложное отложение
ГЛЦ - гололедица
ТТ - туманы (т, тп, тл, тлп)
ТТО - туманы (т, тп, тл, тлп, тз, тлз, тос, тзо)
ДМ - дымка

Т - туман
ТП - туман просвечивающий
ТЗ - туман поземный
ТЛ - туман ледяной
ТЛП - туман ледяной просвечивающий
ТЛЗ - туман ледяной поземный
ТОС - туман в окрестности станции
ТЗО - туман поземный в окрестности станции
ПМ - парение моря
МГС - мгла снежная
ММ - метели
МС - метель с выпадением снега
МО - метель общая
ДМ - дымка

МН - метель низовая
П - поземок
Г - гроза
З - зарница
ПС - полярное сияние
МГ - мгла
ПЫЛ - пыльная буря и поземок
ПБ - пыльная буря
ПП - пыльный поземок
Ш - шквал
В - вихрь
СЧ - смерч
МЖ - мираж
*0 - следы облаков
*10 - облачность 10 баллов с просветами

ИНТЕНСИВНОСТЬ ЯВЛЕНИЯ: = - СЛАБАЯ, * - СИЛЬНАЯ

Meteoroloogilised tabelid MTJ meteoroloogiajaamade andmetest, samuti sademetejaamade ning hüdromeetriaamade (postide) tabelid saadeti postiga Eestisse ja neid võib vaadata Eesti Meteoroloogia ja Hüdrolöogia Fondis.

ISESEISVALE ANDMETÖÖTLUSELE ÜLEMINEK

alates 1992. aastast

5 ö k v e

5 ö k v e

5 ö k v e

5 ö k v e

Technical drawing grid with coordinate axes and alphanumeric labels. The grid is composed of small squares, with letters and numbers marking the intersections. The text 'ISESEISVALE ANDMETÖÖTLUSELE ÜLEMINEK' and 'alates 1992. aastast' is overlaid on the top portion of the grid. The grid extends across the entire page, with some text visible at the bottom edge.

1991.a. lõpus loodi Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituut, mille peadirektoriks kinnitati Peeter Karing.

EMHI silt Toompuiestee maja ees

WMO (Maailma Meteoroloogia organisatsiooni liikmeks sai Eesti 1992.a.

WMO peasekretäri G.O.P. Obasi külaskäik Sakku EMHI Teadusuuringute osakonda. Vasakult P.Karing, G.O.P.Obasi, J.Kadaja

Eesti meteoroloogiatalitus läbis edukalt ekspertiisi, kuid nagu märgiti - ei olnud tegemist iseseisva riigi meteoroloogiatalitusega. Sellejuures puudus ka **iseseisev andmebaas**

(Ekspert Leo Rannaleet Rootsist Vabariigi presidendi vastuvõtul)

***Iseseisva andmebaasiga** oli tookord seotud nii meteoroloogiajaamade andmete kogumise, kontrolli, esmase töötlemise, tabelite vormistamise kui säilitamise süsteem.*

Ülesanne:

Meteoroloogiajaamade andmete kogumise, kontrolli, töötlemise, tabelite vormistamise, andmete säilitamise süsteemi loomine.

Selle küsimusega hakkas tegelema tollase EMHI Teadusuuringute Osakonna Rakendusklimatoloogia sektor eesotsas juhataja **Jaan Jõgiga**.

EMHI Teadusuuringute osakonna Rakendusklimatoloogia ja Meteoroloogia-uuringute sektorid kujunesid välja Eesti Agrometeoroloogia Laboratooriumi baasil

Töö käis käsikäes EMHI Meteoroloogia osakonnaga, mis asus tollal
Tallinnas Liivalaia tänaval

Eesti Agrometeoroloogia Laboratoorium loodi 1966.a. ja ta kuulus

- 1966-1976 Leningradis Vojeikovi nim Geofüüsika Peaobservatooriumi alla
- 1976-1977 Eksperimentaalmeteoroloogia Instituuti Obninskis
- 1977 - 1991.aastani iseseisva üksusena Obninski linnas asuva Üleliidulise Põllumajandusmeteoroloogia Teadusliku Uurimise Instituudi koosseisu

Andmebaas, mida hakkasime looma, pidi sisaldama
nn. **METEOROLOOGILISE REŽIIMI ANDMEID**

MIDA NEED ENDAST KUJUTAVAD?

- **Sünoptilistest** andmetest erinevad meteoroloogilise režiimi andmed oma **kontrollituse tasandilt ja mahult**, st. vaadeldavate ja mõõdetavate elementide hulgalt, samuti **edastamise sageduselt**.
- **Kliimandmetest**, mis hiljem kanti WMO ametlikku andmebaasi CLICOM, erinesid meteoroloogilise andmebaasi andmed: ridade pikkuse poolest elementide hulgalt ja esitusviisilt ettevalmistustasemelt
- Seega, need on meteoroloogilised andmed mis laekuvad jaama poolt kontrollitult kuu lõpus ja mida kontrollitakse veel keskusel, töödeldakse ja valmistatakse ette pikaajaliseks säilitamiseks.

1992 - 1996

Andmetöötlus Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse Teadusliku Uurimise Instituudi (EMMTUI) EC tüüpi suurarvutitel Sakus ja Politseiametis (Leping Arvutuskeskusega „Eesti Vabariigi meteoroloogiliste ja hüdrooloogiliste andmete töötlus arvutil EC-1045“)

Lepingu täitjad: programmist **Ain Korjus, Agnes Krull jt.**, juhataja **L.Luht**

***Suure arvuti programmid tehti oma aja ära elanud VELGOL-is, mida ei saanud hiljem üle kanda personaalarvutitele
(UNIX süsteemi ostmise käis instituudile üle jõu)***

SISULISELT KOPEERITI VANA SÜSTEEMI – kodeeringuid, tabeleid jne.

Loodeti ära kasutada Obninskis Hüdrometeoroloogiliste Andmete Maailmakeskuse kogemusi, seejuures plaaniti hankida ka tarkvara

Oluline muutus tabelite keele osas

Ülesanded:

- Koostada programmid ja juurutada kasutades 1992.a. materjali, lähtudes vaatlusprogrammist
- Lahendada küsimused andmete sisendamises arvutisse, lahtikodeerimisest, kontrollist, korrigeerimisest, töötlemisest, magnetkandjate formeerimisest ja säilitamisest jm.
- Luua meteoroloogiliste andmete baasi üldstruktuur
- Valmistada allsüsteem, mis võimaldaks koostada meteoroloogilise režiimi andmete tabelid jaamadest laekuva info alusel

Kõik ilmavaatluse tulemused kantakse vaatlusvihikutesse.
Keskusesse edastatavad tulemused kodeeritakse.
Kodeeringud võimaldavad anda andmed minimaalse mahuga, samuti on väike võimalike moonutuste hulk

NÄIDE KLIIMAKODEERINGUTEST

```
:::01,5832650,02,2006,  
((00,18,  
=01,98,10,0,8,1,0,0,0,/  
=02,/,2,02,245,1,2,  
=03,/  
=04,/, -44,/, -49, -43,/  
=05, -42, -1000,/, -45, -41,/  
=06,363,81,85, -69,2,  
=07,10020,10112,7,2,  
=08, -37, -40,/, -28,  
=09,/,/,/,3, -24,  
((01,21,  
=01,98,10,0,8,1,0,0,0,/  
=02,/,2,02,0,0,2,  
=03,/  
=04,/, -41,/, -45, -41,/  
=05, -46, -1000,/, -47, -41,/  
=06,365,84,69, -69,2,  
=07,10012,10104,7,8,  
=08, -36, -37,/, -31,  
=09,/,/,/,3, -24,
```

```
((01,00,  
=01,97,10,0,8,1,0,0,0,/  
=02,/,2,02,120,1,2,  
=03,/  
=04,/, -41,/, -43, -40,/  
=05, -46, -1000,/, -46, -44,/  
=06,365,84,69, -68,2,  
=07,10018,10110,2,6,  
=08, -35, -37,/, -31,  
=09,/,/,/,3, -24,
```

26 meteoroloogiajaama andmed tulid alguses kas teletaibi lindina või perforeeriti kuu lõpus saadud kodeeringute alusel magnetlinti. Mõlemad võimalused nõudsid sisestamiseks omaette tarkvara.

Postide (hiljem ümbernimetatud sademetejaamade ja hüdromeetriaamade) – neid oli kokku 58 - andmeid esialgu ei töödeldud

Meteoroloogilise andmetöötluse spetsiifikat valdas eelkõige EMHI Meteoroloogia osakond (juhataja **Elle Pärnamägi, Milvi Sander, Niina Vavilova, Ene Tillmann, Jelena Pritsõk, Veera Semjonova**)

Rakendusklimatoloogia osakonnal ja Saku arvutuskeskusel tuli süveneda neile uudse töö sisusse ja andmete struktuuri

1994 maikuus Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse
Instituudi Arvutuskeskus likvideeriti, arvuti demonteeriti

Ülesanne

Seni väljatöötatud arvutiprogrammid ja tulemused kanda magnetlintidele demonteeritava arvuti mälust. Väljatöötatud ja kasutusel oleva automatiseeritud meteoroloogiliste andmete töötlemise süsteem üle kanda uude arvutisse.

Alguses tekkis koostöö Tallinna Tehnikaülikooli arvutuskeskusega, kus katsetati väljatöötatud süsteemi üleviimist IBM tüüpi virtuaalarvutisse. Töö käigus tekkis rida raskusi kasutadaud operatsioonisüsteemide puudumise tõttu.

Samasugune operatsioonisüsteemi leiti EV Politseiameti Arvutuskeskusest, kus töötas EC-1036 arvuti. Politseiamet plaanitses ka selle arvuti demonteerida kui vananenu – ja juba 1995. aastal (tegelikult kestis töötlus 1996. aastani).

Tuli kiiresti hakata väljatöötatud süsteemi ümber töötama uuemat tüüpi arvuti jaoks. Tol ajal loodeti EMHI-le veel suurt arvutit. Töö aga peatus EMHI koosseisu võetud programmisti – Ain Korjuse surma tõttu.

Kokkuvõttes:

Digitaliseeritud tulemuste ja programmide hilisem kasutamine oli rohkem kui raske. Ka tehtud andmeparandused jäid algandmetesse tagasi kandmata

1994- 2002

Personaalarvutite kasutuselevõtt ILMAHALDURI programme väljatöötamine

The screenshot shows the Norton Commander interface with two windows open. The left window is titled 'C:\KODEER\ALG\NARO' and the right window is titled 'C:\KODEER\ALG'. Both windows display a list of files and folders in a two-column format. The left window shows files with names like 'naro0101', 'naro0201', etc., and their extensions like '.tlg' or '.dup'. The right window shows files with names like 'UALG', 'UANA', 'UILJ', etc.

C:\KODEER\ALG\NARO	C:\KODEER\ALG
..	..
naro0101.tlg	UALG
naro0201.tlg	UANA
naro0301.tlg	UILJ
naro0401.tlg	UILS
naro0501.dup	UIRT
naro0601.tlg	UORU
naro0701.dup	
naro0701.tlg	
naro0801.tlg	
	JOGE
	JOHU
	KIHN
	KUND
	KUUS
	MAAR
	NARO
	NARU
	NIGU
	PAKR
	PARN
	RIST
	SORU
	TALL
	TIIR
	TORA
	TYRI

1994. aastal algas teadusprojekti „Eesti Vabariigi meteoroloogiliste andmete sisestamise, töötlemise, säilitamise ja väljatrüki automaatsüsteemi väljatöötamine“ raames meteoroloogilise režiimi andmebaasi moodustamine ja sellega seotud ülesannete täitmine **personaalarvutitel**.

1991

KASUTADA VAID ÜKS VANA IDA-SAKSA PERSONAALARVUTI **ROBOTRON**, MIS TÖÖTAS TÄIESTI VANANENUD JA KOHMAKATE PROGRAMMIDEGA.

EC-il koostatud programme ei saanud kasutada uute, kaasaegsete personaalarvutitega töötamiseks.

1994.a. jooksul sai Rakendusklimateoloogia sektor uut arvutiriistvara:

2 arvutikomplekti 486DX2/66MHz 440 HDD, 4 MB RAM

VGA monitor

1 komplekt 486DX2/66MHz, 405MB HDD 8 MB RAM

VGA monitor

Programmide põhiversioon kirjutati FOXPRO 25 – DOSi variandis.

4 MB operatiivmäluga ja 33 MHz taktsagedusega arvutid ei võimaldanudki kaasaegsemat tehnoloogiat rakendada.

Kuid: 1995.a. alguseks ei olnud meil veel legaliseeritud FOXPRO25 tarkvarapaketti.

Alustati postide andmetest – see oli lihtsam ja puudusid programmid ja andmebaasid nende andmete töötlemiseks.

Alates 1998. aastast hakati töötleva jaamade andmeid

Alates 1999.aastast seoses Pentium II arvutite ilmumisega meie töölauale hakati kasutama Windowsi vahendeid - makrosid ja lõpptabelite vorme

Andmetöötlus põhines ikka samadel kodeeritud algandmetel, mis koostati ASCII tekstifailide vormis kuid kõik parandused töö käigus kanti algkodeeringutesse

Kuigi töö toimus FOXPRO25 (DOS-i versioon) tarkvara alusel, viidi alates 1999. aastast lõpptabelid ka MS Excelisse ja Accessi.

Kuu koondtabelid (kuukirjade meteoroloogilised tabelid) olid aluseks andmete kriitilisele kontrollile.

Dokumenteeriti leitud andmevigasid ja tehtud parandusi automaatsete protseduuride abil.

Olulisemad andmed viidi tekstifailidena CLICOM andmebaasi.

Tarbijaid varustati valikulise infoga kõikide meteoroloogiajaamades ja –postides mõõdetavate elementide kohta. Selleks oli süsteemi juurde lisatud mitmeid vajalikke tarbimisskeeme (andmeedastamine seireprogrammide täitmiseks, ekstreemumite ja valikandmete leidmine, aastafailide koostamine jne.).

1998 (Tõraveres varem)

Jaamaandmete sisestus- ja kontrolliprogrammi ILMAJAAM kasutuselevõtt

- 1998 aprillis esitas **Jüri Rebane** EMHI-le Tõravere Meteoroloogiajaama andmete töötlemisel väljatöötatud tarkvara paketi personaalarvutile selle kasutusele võtmiseks ka teistes jaamades
- !!SIIN KA SÜNOPTILISTE TELEGRAMMIDE KOOSTAMINE, ja andmete viimine meteorežiimi koodi, siiani sünoptilised telegrammid ei olnud riigikeelsed, see pakett eestikeelne. (Siiani kasutati METNET programmi)
- Jäi alles ka andmete sisestamine vaatlusvihikusse, mis tagas nende kontrollitavuse
- Programm kirjutatud C-keeles

Programm sisaldas ka palju olulisi andmekontrolle!

Postide andmekodeeringute sisestamiseni kahjuks ei jõutud

1994-2003.a. töö tulemusena

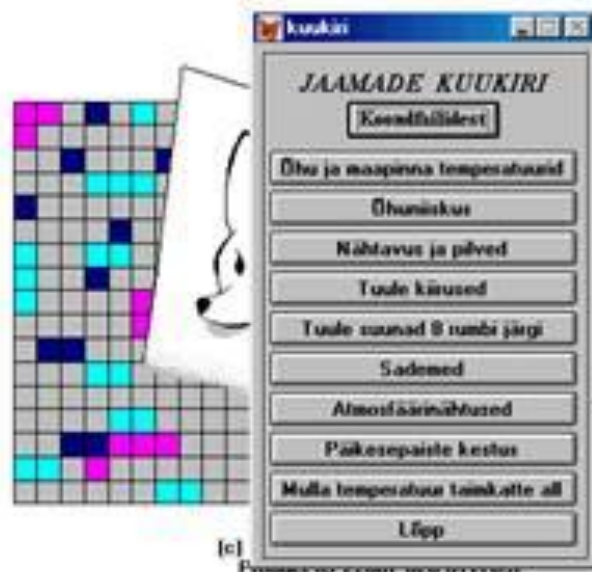
- moodustus meteoroloogilise režiimi (ILMAHALDUR-i) andmebaas,
- arhiveeriti digitaalsed algandmed ning lõpptulemused;
- Kontrolliti ja töödeldi uuesti 1991-1996.a. andmed

ARHIIVI jäid jaamade ja postide meteoroloogilised kuutabelid (MT-J ja MT-8),

lume marsruutvaatluste ning jäite-härma vaatluste tabelid, mis lõplikult vormistati MS Access-is.

Koostati ka

kuu koondtabelid (kuukirjade meteoroloogilised tabelid) andmete ruumiliseks ning kriitiliseks kontrolliks – esitame vastava menüü arvutil.

A screenshot of a weather application window titled "kuukiri". The window contains a grid of weather data on the left and a list of weather-related items on the right. The grid has columns for days of the week and rows for various weather metrics. The list on the right includes: "Keskitallellest", "Otu ja maapinna temperatuurid", "Ouniskus", "Nahtavus ja pilved", "Tuule kiirused", "Tuule suunas 8 rumbi jargi", "Sademed", "Atmosferaanlahtused", "Pakesevaste kestus", "Mulla temperatuur 10cm kattu all", and "Lopp".

Day	Temp	Humidity	Visib	Wind	Wind Dir	Precip	Atmos	Cloud	Soil Temp
Mon	15	75	10	10	SW	0	10	10	10
Tue	15	75	10	10	SW	0	10	10	10
Wed	15	75	10	10	SW	0	10	10	10
Thu	15	75	10	10	SW	0	10	10	10
Fri	15	75	10	10	SW	0	10	10	10
Sat	15	75	10	10	SW	0	10	10	10
Sun	15	75	10	10	SW	0	10	10	10

Pro
ndows

xPro
Windows

FoxPro 2.6a for Windows
(c) 1989-1994 Microsoft Corporation
Product ID 22687-020-0117057

Kõik teostatavad protseduurid jaamade või postide andmete töötlemisel viidi ühtsesse menüüsse ning lisati Exceli makrode kuu koondite ja Accessi vormingud lume marsruutvaatluste ja jäite-härma tabelite koostamiseks.

Süsteem töötas meteoroloogiajaamades 2003. aasta viimase kvartalini, Pärnus 2004.aastani ja töötab manuaalsete sademete- ja hüdromeetria jaamades tänaseni.

2001-2002.a. koostati ka metoodiline juhend „ILMAANDMETE HALDUR“

Andmete üldmaht kokkupakitult aastafailidena 800 MB. Sisaldab 75 andmebaasifaili, millest on igaühes kuni 44 näitajat.

Programmide ja ühtse töötlusskeemi põhiautoriks oli **Koidula Vassiljeva** (keskne jaamade- ning postide töötlusprogramm ning vastavad juhendid ja andmebaaside kirjeldused)

Osa programme (failide võrdlus, kuu koondite koostamine, kliimaandmebaasi CLICOM jaoks ettenähtud tekstifailide moodustamine) kirjutas **Mae Reigo**.

M. Reigo tegi ära suure töö ka EC- arvutil töödeldud 1991-1996 andmete ülekandmisel ja kontrollimisel.

Projekti juhiks, algoritmide koostajaks, arendatud töötlusskeemi kaasautoriks, metoodilise juhendi koostajaks ja programmide katsetajaks oli **Tiina Tammets**.

Osalejad: **Agnes Krull, Olga Jakovleva, Tiina Sihver, Anu Sepp, Kairi Vint**, Mereakadeemia praktikandid.

IT poole pealt Jaano Peet, Tarmo Kaldma jt.

Kogu tehtud töö võimaldas täita planeeritud eesmäärke:

1. METEOROLOOGILISE REŽIIMI ANDMEBAASI LOOMINE JA ARHIIVITABELITE KOOSTAMINE:

ehk jaamade vaatlusandmetega tehtav kogumis-, kontrollimis-, töötlus- ja säilitamistöö.

Ajaline mastaap 1 kuu ja esitatakse iga päeva kohta vaatlusaegade kaupa meteoroloogilised andmed.

Tabelite koostamisel leitakse ka päeva- dekaadi- ja kuu keskmised parameetrid, meteoelementide ekstreemsed väärtused jne. Andmed säilitatakse pikaajaliseks hoidmiseks arvutis (**algandmed; lõpptulemused**).

Arhiivmaterjalina trükitakse välja **tabelid**. Näitena jaama meteoroloogiliste kuutabelite tiitelleht ja postide kuutabel.

TULEMUSED: METEOROLOOGILISTE JAAMADE TABELID

METEOROLOOGILISES ANDMEFONDIS 1991 – 2003 (PÄRNU KUNI 2004)

Esti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituut.
METEOROLOOGILISTE VAATLUSTE TABEL

MT-Jaam

Jaam: NARVA-JOESUU	Jaama nr: 5952810	Aasta: 2002	Kuu: september	Ajavöönd: 2	Meteoroloogiline ööpäev kella 18-st kuni 18-ni GMT			
Vaatluskordade arv: 8	<u>Kõrgus merepinnast: m</u>		<u>Kõrgus maapinnast: m</u>		<u>Summaarne märgamisparand: mm</u>			
Ööpäevased vaatlused	Jaam	6	Anemorumbomeeter	16.6	1.dek:	2.dek:	3.dek:	kuu:
Poolavatud väljak	Baromeeter	10.7	Tuulelipp k pl	16.7	0.3	3.0	2.6	5.9

Teated jaama kohta ja üldised märkused

Esti Vabariik, Ida-Virumaa, Narva-Jõesuu. Jaama juhataja: Toomas Pruul. Vanemtehnik: Milvi Pelesheva. Tehnikud: Tamara Romanova, Anna Grunitsheva, Marina Hristova, Olga Safronova. Tuult mõõdetakse anemorumbomeetriga, 11. skp kontrollitud suunda-õige. Meteoroloogilist nähtavust määratakse pimedal ajal atmosfäärinähtuste intensiivsuse, valgel ajal visuaalsete objektide järgi: 1.Saun 50m, 2.K.m.korst.300m, 3.P.v.torn 500m, 4.Mets NE 1000m, 5.Järsak 2 km, 6.Saarküla 3 km, 7.Kurg.kesk.10 km, 8.Kurg.p/s 20 km. Maapinna termomeetrid õntupoolikul varjutatud puude varjuga. 1. ja 15. skp kontrollitud sademetenõud-lekkeid pole. 16. ja 30.skp kontrollitud anemorumbomeetri asendit -kõrvalekallet ei ole. 21. skp. vahetatud põhihüdroomeeter nr. 536 ja pai- galdatud varuhüdroomeeter nr. 499, samal kuupäeval paigaldatud ka jäitepuki traadid. Eriti ohtlikke nähtusi ei esinenud.

Lisamõõteriistad

Paindtermomeetrid
Jäitepukk

Puuduvad leheküljed

14 15 16 17

Tingmärkide seletus

=	-nõrk nähtuste intensiivsus	+	-tugev nähtuste intensiivsus
#	-pilvi ei ole võim	&	-pilvede kõrgus visuaalselt määratud
0	-selge taevast	999	-vahelduv tuule suund
*0	-pilvede jäljed	@	-maapind on kaetud lume või jääga
*10	-vahedega täispilvisus	H	-arvutatud mittetäieliku rea alusel
		-#	-andmed puudulikud

Atmosfäärinähtuste leppemärgid

V vedelad sademed

T tahked sademed

L lumeladestus

UN udud (UU,UA,UJ,UJL,

TU tuisud

VM vihm
VH hoovihm
VU uduvihm
VJ jäävihm

TL lumi
TH hoolumi
TK lumekruubid
TJ jääkruubid
TT teraline lumi

LS sulalumeladestus
LK külmunud lumeladest
JK kiilasjääd

UM,UMJ,JS)
U udud (UU,UA,UJ,UJL)
UV uduvine
UU udu
UA läbipaistev udu

TUU üldine tuisik
TUM madal tuisik

VT poolvedelad sademed

TN jäänõelad
TR rahe

K kaste
H hall
J jäide

UM pinnaudu
UJ jääudu
UJL läbipaistev jääudu
UMJ pinna jääudu
US udu jaama üm
UMS pinnaudu järbruses
UME mere auram
UL lumeudu .ne

TUP pinnatuisik
A äike
AP põuaväik

AV virmalised
AM miraaž'
AS somp

TO tolmutorm õhus
ja maapinnal
TOT tolmutorm
TOM maapinna tolmutorm
TOP pugi
TOR keeristorm
TOV vesipüks, tuulispea

VTL lumelõrts
VTH hooglõrts

HR härmatis (HRT,HRK)
HRT teraline härmatis
HRK krist. härmatis

Tabeli trükkimise kuupäev: 15.10.2002

Kontrollis insener

Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituut

Sademete mõõtejaama meteoroloogiliste vaatluste tabel

MT-8

Nimi: Otepää Nr: 580302631 Aasta: 2006 Kuu: juuli Kõrgus merepinnast 161 m
 Sademetenõu märgamisparandid: 1.dek: 0.4 2.dek: 0.2 3.dek: 1.0 kuu: 1.6 Väljaku tüüp: avatud
 Üldised märkused: Eesti Vabariik, Valga maakond. Vaatleja Aivar Kullamaa. 1 ja 15 skp. pestud ja kontrollitud sademeteannumaid - korras. Eriti ohtlikke nähtusi ei esinenud.

Kuu-päev	Ohutemperat. kraadi		Sademede mm			Lumikatte kaet paks		Atmosfäärinähtuste kestus shiffer							
	max	min	öö	päev	kokku	pal	cm	vihm	lumi	lume-lõrts	udu	här-matis	jäide	rahe	äike
01	23.0	13.0													
02	24.0	14.0													
03	25.5	12.0													
04	25.5	14.0													
05	24.0	15.5													
06	27.5	10.5													
07	30.0	17.0													
08	31.5	18.0													
09	32.5	19.5													
10	29.5	20.0	5.2	27.7	32.9			09							09
11	33.0	15.0													
12	27.5	18.5													
13	28.0	13.0		0.4	0.4			06							
14	24.5	15.5													
15	20.5	14.0													
16	20.5	9.5													
17	23.0	10.0													
18	24.0	10.0													
19	20.0	10.0													
20	20.5	10.5													
21	21.5	6.5		0.3	0.3			06							
22	23.5	13.5	0.6	1.2	1.8			09							
23	23.5	11.5													
24	26.5	13.0													
25	26.0	17.5	0.9		0.9			03							03
26	26.0	17.0													
27	23.0	11.0													
28	21.5	11.5													
29	21.0	14.0	3.2		3.2			03							
30	22.0	12.0													
31	23.0	10.5													

D e k	Ohutemperatuur (kraadides)						Lumikatte paksus (cm)		
	keskm		abs.	päev		abs.	keskm		viim.päev
	max	min	max	min	päev	min	päev	keskm	viim.päev
1	27.3	15.4	32.5	09	10.5	06			
2	24.2	12.6	33.0	11	9.5	16			
3	23.4	12.5	26.5	24	6.5	21			
kuu	24.9	13.5	33.0	11	6.5	21			

Sademete hulk, mm							
Dekaad			Kuu		kuu-päev	õöp. max	
1	2	3	öö	päev	summa	max	
32.9	0.4	6.2	9.9	29.6	39.5	10	32.9

Sademetega päevade arv gradatsioonide kaupa (=> mm)											
0	0.1	0.5	1	5	10	20	30	50	80	120	0
6	6	4	3	1	1	1	1	0	0	0	0

Atmosfäärinähtustega päevade arv									
vihm	lumi	lume-lõrts	udu	här-matis	jäide	rahe	äike	Lumikattega päevade arv	
6	0	0	0	0	0	0	0	2	0

TULEMUSED:

**SADEMETE
METEOROLOOGIAJAAMADE
JA HÜDROMEETRIAJAAMADE
(ENDISTE POSTIDE)**

**METEOROLOOGILISED
TABELID AASTAST 1992 KUNI
PRAEGUSENI**

2. METEOROLOOGILISED KUUKIRJAD

Realiseerus koondtabelitena

Nimetatud tabelid sisaldavad meteoroloogiliste elementide keskmistatud näitajaid dekaadide ja kuude lõikes, samuti ekstreemsete näitajate väärtusi ja esinemise aegu. Esitatakse koos kliimanäitajatega. Kõrvuti on toodud kõikide jaamade andmed. Sellised tabelid võimaldasid läbi viia andmete kriitilist ja ruumilist kontrolli.

ÕHUNIISKUS. JAANUAR 2001

JAAMA NIMI	VEEAURU OSARÕHK, hPa									SUHTELINE NIISKUS, %						KÜLLASTUSVAJAK, hPa						KASTEPUNKTI		
	KLIIMA 1961-1999.									KLIIMA 1961-1999				PÄVADE ARV		KESKMINE				ABSOL.	MAX	TEMPER., kraadi		
	KESKMINE	NORM	ST.HÄLVE	MAX	MIN	ABS.MAX	MAX.KUUP.	ABS.MIIN.	MIIN.KUUP.	KESKMIN	NORM	ST.HÄLVE	MIN	ABS.MIIN	MIIN.KUUP.	<=30%	>=80%	1.DEKAAD	2.DEKAAD	3.DEKAAD	KUU	MAX	KUUP.	KESKMINE
NARVA-JÕESUU*	4,91	3,6	1,0	5,1	1,8	7,07	08,	1,95	22,	88	86	2,7	79	48	25,	0	25	0,42	0,71	0,67	0,60	2,4	25,	-3,5
KUNDA	5,14	4,0	1,0	5,7	2,2	7,33	08,	2,26	23,	90	85	2,3	81	59	25,	0	27	0,39	0,65	0,59	0,55	2,0	25,	-2,8
JÕHVI	4,85	3,7	1,0	5,2	1,9	7,10	08,	2,02	22,	91	87	2,6	82	56	25,	0	27	0,30	0,49	0,53	0,44	1,7	25,	-3,6
VÄIKE-MAARJA	4,78	3,7	1,0	5,4	2,0	6,81	08,	2,07	24,	90	88	2,3	84	61	25,	0	30	0,36	0,54	0,56	0,49	1,5	25,	-3,8
TIIRIKOJA	4,95	3,8	1,1	5,5	2,0	7,10	08,	2,12	23,	89	87	2,3	83	54	25,	0	25	0,36	0,65	0,69	0,57	2,0	25,	-3,2
JÕGEVA	5,01	3,8	1,1	5,6	2,0	7,28	08,	2,23	25,	91	87	2,7	81	52	25,	0	27	0,30	0,51	0,59	0,47	2,2	25,	-3,1
TALLINN	5,29	4,1	1,0	5,8	2,4	7,58	08,	2,22	23,	90	87	2,7	82	59	25,	0	25	0,31	0,65	0,60	0,52	2,1	25,	-2,4
PAKRI	5,38	4,3	1,0	5,8	2,4	7,87	08,	2,60	23,	87	86	2,8	79	65	11,	0	22	0,53	0,97	0,70	0,73	2,2	11,17,	-2,1
RISTNA	5,94	4,8	1,0	6,4	2,9	8,71	08,	3,71	31,	89	84	3,5	74	67	11,	0	25	0,52	0,93	0,76	0,74	2,3	11,	-0,6
VILSANDI	5,54	4,9	1,1	6,6	2,9	8,19	08,	2,98	23,	82	84	3,1	74	61	22,	0	20	0,84	1,46	1,20	1,16	2,9	17,	-1,6
SÕRVE	5,61	4,8	1,0	6,4	2,8	8,12	08,	3,05	23,	85	85	2,5	80	57	31,	0	21	0,55	1,11	1,00	0,89	2,9	31,	-1,5
KIHNU	5,54	4,5	1,1	6,3	2,4	7,94	05,	2,99	23,	86	87	1,9	83	59	11,	0	23	0,75	1,06	0,79	0,87	2,7	11,	-1,6
VIRTUSU	5,51	4,2	1,1	6,2	2,3	7,72	07,	2,28	23,	89	87	2,6	81	55	23,	0	29	0,44	0,74	0,68	0,62	1,9	31,	-1,7
PÄRNU	5,33	4,1	1,1	5,8	2,3	7,42	07,	2,44	23,	90	87	3,1	80	61	23,	0	26	0,40	0,59	0,65	0,55	1,6	23,24,	-2,2
NIGULA	5,25	4,3	1,0	5,9	2,4	7,57	07,	2,30	23,	89	88	2,7	82	62	23,	0	25	0,41	0,79	0,61	0,60	1,7	18,	-2,4
KUUSIKU	5,21	4,1	1,1	5,7	2,1	7,47	08,	2,10	23,	91	88	2,9	81	61	23,	0	29	0,38	0,48	0,51	0,46	1,7	02,	-2,5
TÜRI	5,07	4,0	1,1	5,7	2,2	7,49	07,	2,15	24,	90	88	2,7	81	59	25,	0	28	0,37	0,57	0,60	0,52	2,1	25,	-2,9
VILJANDI	5,03	3,9	1,1	5,8	2,0	7,42	08,	2,19	23,	91	87	2,7	82	58	25,	0	27	0,33	0,40	0,58	0,44	1,9	25,	-3,1
TARTU*	4,95	3,8	1,1	5,6	2,0	7,66	07,	1,92	25,	89	86	3,0	80	45	25,	0	27	0,38	0,48	0,75	0,55	2,4	25,	-3,4
VÕRU	4,92	3,9	1,1	5,5	1,9	7,31	07,08,	1,95	24,	89	87	3,6	78	47	25,	0	25	0,47	0,47	0,72	0,56	2,5	25,	-3,4
VALGA	5,00	3,9	1,1	5,8	2,0	7,41	07,	2,10	23,25,	90	87	2,6	82	52	25,	0	25	0,41	0,45	0,70	0,52	2,1	25,	-3,2

*Narva-Jõesuu kliimaandmete alla on kirjutatud Narva andmed

*Tartu kliimaandmete alla on kirjutatud Tõravere andmed

SADEMEDI POSTIDES. VEEBRUAR 2000

POSTI NIMI	SADEMETE HULK, mm					MÄRGAMIS- PARAND	SADEMETEGA PÄEAVDE ARV GRADATSIOONIDE KAUPA											
	ÕOSEL	PÄEVAL	OOPÄEVAS	OOP.MAX	MAX.KUUP.		0.0	0.1	0.5	1.0	5.0	10.0	20.0	30.0	50.0	90.0	120.0	
Vasknarva	25,2	17,9	43,1	7,3	07	3,4	20	19	16	14	1							
Alajõe	27,0	14,2	41,2	6,3	07	3,7	19	19	17	14	1							
Tudulinna	28,0	19,4	47,4	8,0	07	3,7	20	19	16	14	2							
Lüganuse	22,6	28,2	50,8	6,9	03	3,6	20	20	20	17	3							
Tudu	35,5	21,3	56,8	9,0	08	4,1	22	22	19	15	2							
Sämi	18,3	22,5	40,8	10,0	22	2,3	12	12	12	10	3	1						
Vinni	18,5	14,0	32,5	5,1	21	0,0	20	19	16	12	1							
Tooma	27,9	17,6	45,5	9,0	07	3,2	19	17	14	12	2							
Oandu	34,1	35,5	69,6	12,9	21	3,3	18	17	15	13	5	1						
Vanaküla	44,1	27,4	71,5	8,9	02	2,3	20	19	18	15	6							
Saku	36,1	18,0	54,1	8,3	07	4,5	22	19	18	17	3							
Keila	41,3	25,6	66,9	6,8	21	4,5	21	21	21	21	5							
Vihterpalu	37,9	16,4	54,3	6,8	07	3,8	21	20	20	18	3							
Põõsaspea	35,0	19,2	54,2	6,6	07	4,7	21	21	19	17	3							
Rohuküla	27,5	12,6	40,1	13,2	07	3,9	20	20	17	12	1	1						
Heltermaa	27,7	12,5	40,2	11,4	07	4,1	18	18	15	11	2	1						
Luguse	47,1	37,0	84,1	17,7	21	3,7	20	19	16	16	6	1						
Kasari	32,9	19,2	52,1	10,7	07	2,8	19	15	14	10	4	2						
Uue-Lõve	54,0	14,3	68,3	13,0	26	3,4	15	15	14	11	6	2						
Ruhnu	26,8	19,7	46,5	8,2	07	3,2	16	16	15	11	4							
Tahkuse	33,5	14,7	48,2	10,9	07	3,7	19	18	14	10	3	1						
Oreküla	42,3	16,6	58,9	15,6	07	3,4	17	17	13	9	5	2						
Riisa	37,6	13,1	50,7	12,7	07	3,0	18	16	12	11	3	1						
Koodu	45,3	10,3	55,6	14,4	07	2,6	17	13	12	8	4	2						
Kääpa	31,9	17,1	49,0	9,9	21	3,0	15	15	15	11	4							
Praaga	21,5	12,7	34,2	4,0	07	2,5	18	18	15	13								
Pajusi	19,3	15,3	34,6	6,6	07	3,7	16	15	13	11	2							
Tõrve	19,7	34,8	54,5	11,2	21	3,6	19	16	16	15	3	1						
Rannu-Jõesuu	22,6	14,4	37,0	7,9	21	2,8	17	16	15	11	2							
Mehikoorma	29,3	17,3	46,6	8,8	07	4,0	22	21	17	10	3							
Ahja	22,8	17,7	40,5	5,8	21	3,3	19	19	14	12	2							
Räpina	26,5	20,5	47,0	10,1	08	4,4	22	19	15	10	3	1						
Piigaste	34,7	16,8	51,5	9,6	07	2,7	13	13	13	11	4							
Otepää	38,0	24,6	62,6	12,9	21	3,9	18	18	15	13	4	2						
Mauri	68,8	16,7	85,5	14,5	07	3,8	18	18	16	13	5	4						
Tõlliste	33,0	17,6	50,6	7,3	12	3,5	20	20	17	12	4							
Tõrva	31,7	15,6	47,3	10,8	07	3,2	16	16	14	11	4	1						

3. METEOROLOOGILISED AASTARAAMATUD,

Realiseerus seirearuannetena

Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskusesse

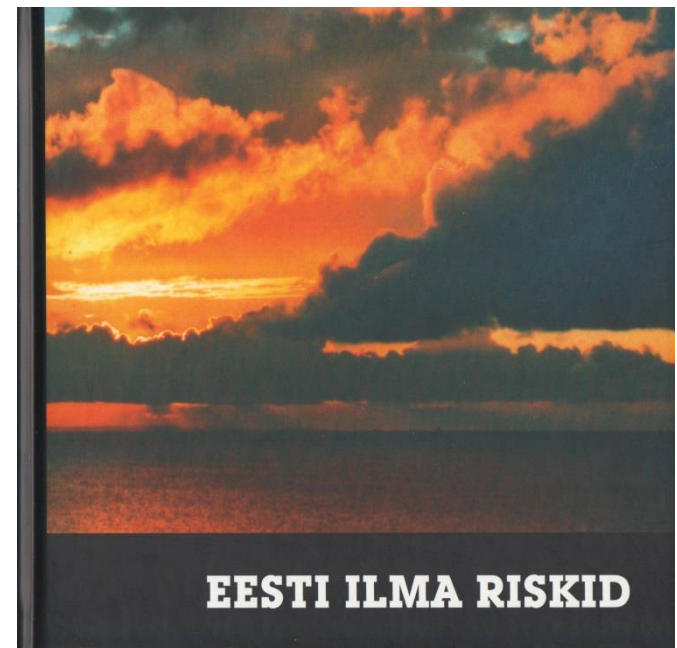
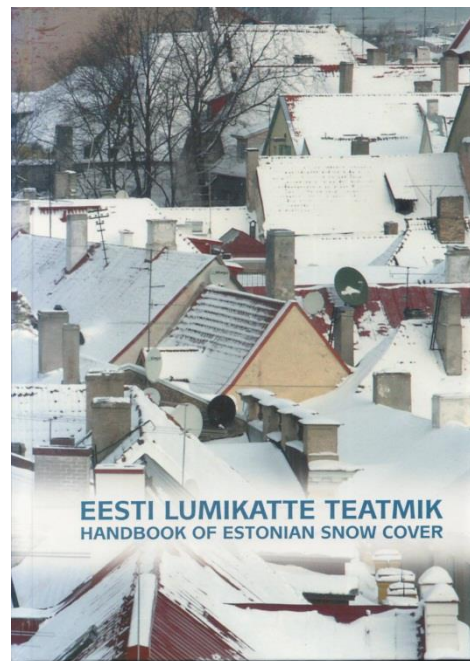
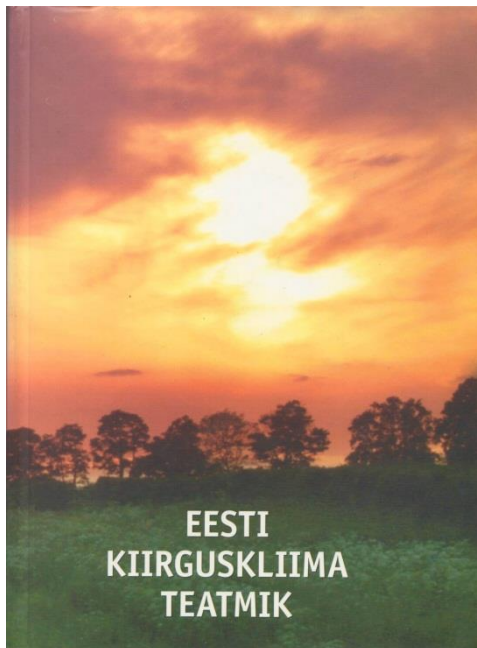
4. METEOROLOOGILISED TEATMEMATERJALID ehk KLIIMATEATMIKUD

Sisaldavad meteoelementide pikaajalisi keskmisi väärtusi ehk kliimanorme ja nende statistilisi parameetreid, kliimatrende, kliimaelementide jaotuste kaarte ja üldise kliima rajoneeringu skeeme, selgitavat ja ülevaatlikku teksti jne.

2003 koostajad
V.Russak, A.Kallis
Toimetaja H.Tooming

2005 Koostajad
H.Tooming, J.Kadaja
Toimetaja A.Kallis

2008 ja 2012
Koostaja T.Tammets
Toimetaja A.Kallis

KAUR-i plaanis oli ka EESTI SADEMETE TEATMIK

Koostaja T.Tammets, toimetaja J.Jaagus

Teatmiku koostamine aga seiskus rahastamise puudumise tõttu

5. ANDMED ÜLEVAADETE, ARTIKLITE JAOKS – UURIMISPROGRAMMIDE, KLIIMAPROJEKTIDE JNE. VARUSTAMINE, KAARTIDE KOOSTAMINE

Hinnangud mingi aasta või päeva meteoroloogilise režiimi kohta, tõendid, ekspertiisi tulemused jne.

Näiteks: rahvusvahelised kliimaprojektid, vabariiklikud ja rahvusvahelised uurimisprogrammid (BALTEX, Eurowater, Eesti Teadusfondi grandid jt.)

6. RAHVUSVAHELINE KLIIMAANDMETE EDASTAMINE

- **WMO-sse (Ashville'i) kliimatelegramm:**
Kuu kokkuvõtted Tallinnas, Tartus ja Vilsandis – maksimaalne, minimaalne, keskmine õhutemperatuur, standardhälve, sademete hulk, sademete korduvus, sademetega päevade arv (1 mm ja rohkem sademeid), õhurõhk jaama kõrgusel ja merepinnal, päikesepaiste, veeauru osarõhk
- **GLOBAL CLIMATE OBSERVING SYSTEM (GCOS)** – Tartu andmed 1 kord kuus ööpäeva tasandil – sademed, max ja min temperatuur - saadetakse Ashville'i
- **ECA&D** – European Climate Assessment and Dataset – Euroopa kliimaandmebaas – ööpäeva tasandil andmed Võru ja Vilsandi kohta – õhutemperatuuri min, keskmine, max; edaspidi – õhuniiskus, sademed, päikesepaiste kestus, õhurõhk. Mitteregulaarne.
- Igakuiselt on lingitud **EUMETNET ECSN** (Euroopa Meteoroloogia Organisatsiooni kliimaprogrammi kodulehele meie õhutemperatuuri, sademete kuuandmete kaardid ja päikesepaiste kestuse tabelid, samuti kokkuvõtted erakorraliste sündmuste kohta:

1995 aastast kuni praeguseni

**CLINO: kliimanormide ja –andmetabelite süsteem
(koostatud MS Excelis)**

Põhiliste kliimat iseloomustavate meteoroloogiliste elementide kuu- ning aasta keskmiste väärtuste kandmine andmebaasi alates aastast 1961 kõikide Eesti meteojaamade jaoks. Kliimanormide leidmine, algandmete ning statistiliste näitajate esitamine tabelitena. Andmete kriitiline kontroll. Andmete lisamine kuni 2003 ILMAHALDUR-ist; alates 2004 CLIDATA-st (SMJ ja HMJ ka praegu)

Algsetest pabertabelitest kuni 2008 **Niina Vavilova**;

Natalja Spirina, Kerli Ostrov 2008 kuni praeguseni

1995-2004

Kliimaandmebaas CLICOM juurutamine

Kliimaandmete põhibaasiks Eestis sai tänu lääne sponsorite abile 90-ndate aastate keskel maailmas ja eriti WMO süsteemis laialt kasutatud kliimaandmete ohjesüsteem CLICOM (põhineb andmebaasile Data Ease):

- 1995.a. kevadel võeti osa CLICOM-i arendusseminarist Bratislavas
- Obninskis asuvat andmekeskust sponsoreeriti Eesti digitaalsete meteoroloogiliste andmete kandmiseks flopiketastele ja tarkvara väljatöötamiseks eesmärgiga sisestada olulisemad Eesti kliimaandmed CLICOM-i.
- 1995.a. lõpul ja 1996.a. aasta alguses saadi Venemaalt arhiivid – toodi füüsiliselt ära, kontrolliti, kopeeriti, tehti ülevaade. Programmid mis kaasas, ei andnud võimalust kõiki andmeid kätte saada, vaid ainult selle osa mida oli lihtne importida CLICOM-i. Ülejäänud osa programmivarustus oleks olnud vaja Venemaalt välja osta
- 1996.aasta suvel jõudis kohale WMO VCP (Voluntary Cooperation Programm) kaudu sponsoreeritud riist- ja tarkvara (Ameerikast ostetud arvutid, server, UPS, kommertstarkvara).

1996.a. detsembris tuli Venemaalt andmetöötuse spetsialist - Aleksandr Besprozvannõh kes installeeris tarkvara ja tegi meie töötajatele koolituse

CLICOM andmebaasi administraatoriks määrati **Riina Pärg**.

Eesti CLICOM-i andmebaas sisaldas vanu andmeid, millede kontrollimist ja parandamist andmetabelite järgi pidevalt teostati, samas sisestati ka uusi, laekuvaid andmeid, mille töötlemine oli eelnevalt läbi viidud ILMAHALDUR-i süsteemis.

CLICOM ei sisaldanud kõiki jaamades mõõdetavaid meteoroloogilisi elemente. Sademete- ja hüdroloogiajaamade (postide) andmeid ei sisestatud

CLICOM-i sisestati kuni 1965.aasta kohta ainult ööpäevased andmed (kuni selle ajani teostati päevas 4 vaatlust). 1966. aastast alates kui mindi üle 8 vaatlusele ööpäevas on sisestatud ka tähtajaliste vaatluste andmed

Kokku saadi Venemaalt ligi 26 miljonit arvkarakteristikut (R.Pärg)

1972-1976. aasta kohta puudusid enamus andmetest

MAGNETKANDJATELE SALVESTATUD EESTI METEROLOOGIAJAAMADE ANDMED 18..-1991

arhiivi nr.	1	2	3	4	5	6	7	8
nimetus	TM1-CPOKI	BOCXOD	TM1-CYTKI	CYTKI-76	TMC-CPOKI	TMM1	TMCC-CYTKI	TMCM
vaatlus	tähtajaline	tähtajaline	ööpäevane	ööpäevane	tähtajaline	tähtajal/ööp.	ööpäevane	kuu kokkuvõbe
periood	kuni 1965	1966-1976	18..-1965	1966-1976	1984-1991	1977-1983	1984-1991	1984-1991
failid organis--tud	jaamade kaupa	jaamade kaupa	jaamade kaupa	jaamade kaupa	kuude kaupa	kuude kaupa	kuude kaupa	
1.44MB disk.arv	5	14	3	2	28	28	3	2

- Kaasas andmefailide struktuuride kirjeldused ning programmid, mis teisendavad teatud osa andmetest sellisteks, et neid on võimalik sisestada WMO poolt ametlikult kasutatava andmeohjesüsteemi CLICOM.
- Hilisemad arhiivid – igas failis esitatud 1 kuu andmed kõikide jaamade kohta, puudusid üksikute kuude andmed täielikult, üksikutes failides ka mõnede jaamade andmed
- Osa andmeid olid esitatud kahendsüsteemis – nende kasutamiseks oli vaja programme. Enamus oli aga võimalik kätte saada failidest, mis moodustati kaasaantud programmidega või olid kättesaadavad CLICOM-i kaudu sinna juba sisestatud andmetest

CLICOM-i töös osalejad

Administraator **Riina Pärg**

Andmesisestajad ja kontrollijad: **Lidia Kilk, Olga Noor, Arina Noor, Eva Vettik**

IT **Jaano Peet, Juhani Lipso**

Osalesid ka praktika korras Mereakadeemia tudengid

CLIDATA – Oracle'i andmebaas

Seoses meteoroloogiliste mõõtmiste automatiseerimisega alates 2001.a. ostis Eesti riik 2002-2003.aastal Oracle'i andmebaasil põhineva ja tšehhide poolt arendatud andmetöötlussüsteemi CLIDATA. See võimaldab jooksvalt sisestada automaatsetest ilmajaamadest saabuvasid andmeid, samuti manuaalselt mõõdetud ja sisestatud andmeid, mis saabuvad keskusesse tähtajaliselt sünoptiliste telegrammidega.

Praeguseks ajaks on andmed CLICOM andmebaasist üle viidud CLIDATA-sse, samuti on CLIDATA-t täiendatud ILMAHALDURI ja mitmete teiste andmeridedega. On digitaliseeritud ka hulk varasemad andmeid arhiivitabelitest.

Praegu on CLIDATA KAUR-i meteoroloogiliste andmete põhiandmebaas. Andmebaasi administraatoriks on Riina Pärj.

TÄNAN TÄHELEPANU EEST!